

ІТ-БІЗНЕС В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Васюта Вікторія Борисівна

к.т.н., доцент

Васюта Василь Васильович

к.т.н., доцент

Путря Анастасія Максимівна

студентка

Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
м. Полтава, Україна

Вступ. /Introduction. Наразі фахівці української ІТ-галузі користуються попитом на світовому ринку. Пояснення цьому дуже просте – це їх працьовитість, відповідальне відношення до своїх обов’язків та сумлінність, гарна фахова підготовка. Крім того вітчизняні фахівці мають не завищені зарплатні очікування у порівнянні із західними спеціалістами, США та Великої Британії. Війна в Україні внесла свої корективи у розвиток ІТ-галузі.

Мета роботи. /Aim. Метою роботи є визначення впливу війни в Україні на розвиток ІТ-галузі.

Матеріали та методи. /Materials and methods. Для досягнення поставленої мети у роботі використані такі методи, як: теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу.

Результати та обговорення. /Results and discussion. Розвиток українського ІТ-бізнесу характеризується наразі як швидкий, якісний та продуктивний [1]. Україна входить у топ-30 країн з найкращими спеціалістами ІТ-бізнесу світу. Вітчизняні програмісти успішно заповнили ніші світового ринку та є бажаними кандидатами у багатьох успішних світових компаніях. Однак, війна, розв’язана росією, країною-агресоркою, змусила вносити суттєві корективи у процеси ведення ІТ-бізнесу. Перед керівниками постало питання щодо пере налаштування бізнес-процесів, перенесення офісів у більш безпечні райони, переведення працівників у режим онлайн. У перші місяці війни в

Україні кількість вакансій у ІТ-сфері суттєво впала. Ситуація покращилась лише у червні 2022 року. Багато світових компаній, таких як Modular Automation та WarDucks (Ірландія), Sportradar (Швейцарія) та Drive System Design (Велика Британія), розмістили вакансії на технічні посади на веб-сайті Remote Ukraine – ресурсі для найму саме українців [1].

Щоб не втратити своїх іноземних клієнтів українські компанії відкривали офіси за кордоном. Але наразі все частіше у суспільстві піднімається питання щодо дозволу виїзду за кордон фахівців ІТ-сфери. Справа в тому, що іноді фізична присутність програміста просто необхідна за кордоном у випадку виконання замовлення для іноземного клієнта. В Україні ж 75% ІТ-спеціалістів це чоловіки, середній вік яких становить 30-35 років. Саме на них розповсюджується заборона на виїзд за кордон під час воєнного стану.

Після початку війни в Україні ІТ-бізнес показав свою життєздатність, мобільність. Близько 85% компаній повністю, або майже повністю відновили свою роботу бізнес-активність. Найбільш постраждали від війни компанії, які працювали виключно на українському ринку [1].

Якими ж можуть стати наслідки війни для української ІТ-сфери? Небажаним сценарієм для України є ІТ-міграція. В Україні наразі працює і живе близько 230 тисяч ІТ-спеціалістів [2]. За результатами опитування великий відсоток фахівців готові виїхати за кордон одразу після відкриття кордонів. Прогнозний ріст ІТ-експорту в Україні за підсумками 2022 року до \$8,5 млрд у порівнянні із минулорічним показником (\$6,9 млрд) може справдитись лише за умови не допущення відтоку ІТ-фахівців протягом найближчих декілька років та підтримки з боку Європи. ІТ-міграція може спричинити суттєві проблеми для розвитку економіки України.

Як цього можна запобігти? Необхідно пропрацювати питання на рівні держави щодо можливості виїзду ІТ-фахівців у відрядження за кордон, але з обов'язком повернення у встановлені строки (встановлення матеріальної компенсації, кримінальної відповідальності тощо у разі не повернення). Вирішити питання щодо валютних обмежень, так як різниця між офіційним

курсом та ринковим занадто різняться, що негативно впливає на потенціал всієї експортної галузі України, в тому числі й ІТ-сфери [2].

Висновки. /Conclusions. Щороку в державний бюджет України ІТ-індустрія приносить близько \$8 млрд. Проте воєнний стан та пов'язані з цим мобілізація, релокація ІТ-бізнесу, внутрішня та зовнішня міграція фахівців, позиція «очікування» клієнтів справили свій вплив на розвиток галузі [3]. Наразі ІТ-галузь допомагає нашій країні вистояти у цій жорстокій війні, забезпечуючи навіть зараз стабільні валютні надходження до держбюджету.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Що відбувається в українському ІТ під час війни: нові вакансії, замовлення та ризики відкритих кордонів [Електронний ресурс]. URL: <https://psm7.com/uk/technology/uspixi-i-bil-it-galuzi-ukra%D1%97ni-pid-chas-vijni-yak-z-vakansiyami-i-zamovlenniyami-i-shho-robotimut-programisti-koli-vidkriyut-kordoni.html>
2. Українська ІТ-індустрія: робота в умовах війни та подальші перспективи [Електронний ресурс]. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/06/17/688262/>
3. Які удари переживає ІТ-ринок і що потрібно зробити, аби витримати [Електронний ресурс]. URL: <https://vctr.media/ua/yaki-udari-perezhivaye-it-rinok-i-yak-vstoyati-148235/>
4. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44–52.
5. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44–52.
6. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44–52.
7. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. Актуальні проблеми державного управління. 2018. № 1 (53). С. 44–52.